

Justitsministeriet

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
DATO: 09.04.2024
SAGSNR.: 2024-961

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om Politiets Efterretningstjeneste (PET), lov om etablering af et udvalg om forsvarets og politiets efterretningstjenester og lov om beskyttelse af whistleblowere m.v.

Ved e-mail af 11. marts 2024 har Justitsministeriet anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte udkast til lovforslag.

Advokatrådet har noteret sig, at baggrunden for lovforslaget er den politiske aftale af 28. februar 2024 om styrkelse af tilsynet med efterretningstjenesterne.

Advokatrådet har følgende bemærkninger:

Advokatrådet ser generelt positivt på ønsket om at styrke tilsynet med efterretningstjenesterne og anser det således for en klar retssikkerhedsmæssig forbedring, at kompetencen hos tilsynet med Politiets Efterretningstjeneste (PET) udvides til også at omfatte efterfølgende legalitetskontrol med PETs operative opgaver, at tilsynets adgang til oplysninger mv. hos PET udvides, og at der i den forbindelse fastsætte nogle tydelige kompetencekrav for medlemmerne af tilsynet.

I forhold til sidstnævnte fremgår det af afsnit 3.1.4.3 i bemærkningerne, at medlemmer med juridiske kompetencer ikke vil skulle have en bestemt erhvervsmæssig baggrund, men bl.a. kan være advokater med kvalifikationer inden for strafferet, straffeprocessret eller databeskyttelsesregler.

Der gælder imidlertid for medlemmerne et krav om sikkerhedsgodkendelse til det højeste klassifikationskrav ("yderst hemmelig"), og afgørelse herom træffes i medfør af sikkerhedscirkulærets § 14 på grundlag en konkret vurdering, hvorefter der bl.a. lægges vægt på ubestridt loyalitet.

Det fremgår imidlertid af Advokatrådets advokatetiske reglers artikel 3, stk. 1, at advokaten i et retssamfund indtager en særlig stilling. Af artikel 39 fremgår det, at en advokat skal være uafhængig under udøvelse af sin virksomhed. Herved forstås

i praksis i særdeleshed også en uafhængighed i forhold til staten, hvilket også er forudsat i retsplejeloven.

Det forudsættes derfor, at kravet om "ubestridt loyalitet" omtalt i sikkerhedscirkulærets § 14, stk. 1, litra 1, ikke gælder for eventuelle medlemmer, der måtte være advokater.

Advokatrådet ser tilsvarende positivt på forslaget om at placere den i forhold til PET eksterne whistleblowerordning i Tilsynet med Efterretningstjenesterne fremfor den nuværende placering i Justitsministeriets departement, idet det herved sikres, at ordningen er placeret i en uafhængig myndighed med løbende indsigt i efterretningstjenesternes virksomhed.

Med venlig hilsen

Andrew Hjuler Crichton
Generalsekretær